ಮೈಸೂರ ಗೆಜೆಟ್.

ನಂ. 42.] ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪಾಯಿಷ್ ಆದ್ದು. [ನಂ. 13.

ಬೆಂಗಳೂರು, ಗುರುವಾರ, ಮಾರ್ಚಿ ತಾ|| 28, ಸನ್ 1907.

ಭಾಗಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸೇರಿಸಿ ಇಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ವಿಷಯ ಸೂಚಿಕೆ.

1ನೆ ಭಾಗ—ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಯ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜಾ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೊಡೋಣಾದ ಇಸ್ತಿಹಾರ್ನಾಮೆಗಳು.

2ನೆ ಭಾಗ—ರೆಸಿಡೆಂಟರು, ಚೀಫ್ ಜಡ್ಜಿಯವರು, ಸರ್ವೆ ವ ಇನಾಂ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು, ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮ್ಮಿಷನರವರು, ಕಲೆಕ್ಟೋಲರವರು, ಪಬ್ಲಿಕ್‌ವರ್ಕ್ಸ್ ಆಫಿಸರ್‌ಗಳು, ಫಾರೆಸ್ಟು, ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇರ್ಸ ವ ಎಡ್ಯುಕೇರ್ಸ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ಲವರ್ರು, ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್‌ಬೋರ್ಡು ಪ್ರಸಿಡೆಂಟರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ವ ಸೆಷನ್ ಜಡ್ಜೀರು, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಪೆಲ್ಯೂಟ ಕಮ್ಮಿಷನರುಗಳು, ಸಬಾಡಿನೇಟ್ ಜಡ್ಜೀರು, ಪೊಲೀಸ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು, ಫಾರೆಸ್ಟು ಆಫಿಸರುಗಳು ಇವರುಗಳಿಂದ ಕೊಡೋಣಾದ ಇಸ್ತಿಹಾರ್‌ಗಳು ವಗೈರೆ ಕಾಲಸ್ಮತೀ ರಿಪೋರ್ಟುಗಳು; ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸ್ ನೋಟಿಸುಗಳು.

3ನೆ ಭಾಗ—ಲೆಜಿಸ್‌ಲೇಟಿವ್ ರೆಗ್ಯುಲೇರ್ಷಗಳು ಮತ್ತು ಆವುಗಳಂತೆ ಆದ ನಿಬಂಧನೆಗಳು.

4ನೆ ಭಾಗ—ಸರ್ಕಾರೀ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು.

I ನೆ ಭಾಗ.

ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಯ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜಾ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೊಡೋಣಾದ ಇಸ್ತಿಹಾರ್ನಾಮೆಗಳು.

ಜನರಲ್ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ.

ತಾರೀಖು 14ನೆ ಮಾರ್ಚಿ 1907.

ಇಸ್ತಿಹಾರ್

ನಂ. ಫೈ. 6889, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುಕುಮನ್ನು ಸರ್ವ ಜನರ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಇದೆ :—

ತಾರೀಖು 14ನೆ ಮಾರ್ಚಿ 1907.

ನಂ. ಫೈ. 6878–88, ಹುಕುಂ—ಅಡಕೆಯ (ಸುಪಾರಿ) ಮೇಲಿನ ಹಾಳತವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವ ವಿಷಯವ್ಹೂ, ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆದಾಯ ವ್ಯಯಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ-ನೆರವೇರಿಸುವುದು ಬಳ್ಳಿಯದು ಎಂಬುದೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಿಂದ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಸದರಿ ಸುಂಕವು ನಿಜವಾಗಿ ಯಾರ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಭೇದವಿದ್ದರೂ ಮೇಲ್ತಂಡ ತಿಪ್ಪಡಿಪಾಟು ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾದುದು ಎಂಬುದೂ ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನವು ಬಹುದೂರ ವ್ಯಾಪಿಸುವಂಥಾದ್ದು ಎಂಬುದೂ ಯೋಗ್ಯರಾದೆ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದಲೂ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

2. ಇದಕ್ಕೆ ಲಗತ್ತು ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಸಂಗ್ರಹವು ಅಡಕೆಯ ಮೇಲಿನ ಹಾಳತದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನೂ ಸ್ವಭಾವವನ್ನೂ, ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಆತಳಿತಕ್ಕೂ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತಿಗೂ ಉಂಟುಗುವ ಕೇಡನ್ನೂ, ಈ ಕೇಡನ್ನು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು— ಮಲೆನಾಡು ಜನಗಳ ಕ್ಷೇಣದೆಶೆಯು ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಗೋಚರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅದರ ಕಾರಣಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯೂ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶೇಷವಾದ ವಿಚಾರಣೆಗಳು ನಡೆದಿದ್ದರೂ ಈಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಮಾವಸ್ಥೆಯು ಬರಬರುತ್ತ ಅಡಕೆಯ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನೇ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೊ, ಎಂದು ಭಯಪಡಿಸುವಷ್ಟು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಮಲೆನಾಡಿನ ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಕಡವೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದೂ ಅವರ ದಾದಾನವಸ್ಥೆಯು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದೂ, ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಷ್ಟವಿಂದರೂ ಅದನ್ನು ಅವರು ನೀಸಲಾರದೆ ಇರುವುದೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದೇ ಇವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಳೆದ ಎರಡು ಸಲದ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತೋಟಗಾರರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವುಂಟಾಗಿದೆ. ಕ್ರಮವಾದ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿಯು ತಪ್ಪಿಹೋದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಉಂಟಾದ ನಷ್ಟದಿಂದ ಅವರು ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ; ಯಾತಕ್ಕೆಂದರೆ ಮರಗಳು ನಿಜವಾಗಿ ಸತ್ತು ಹೋಗದೆ ಇದ್ದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅವುಗಳ ಜೀವವು ಬಹಳವಾಗಿ ಉಡುಗಿ ಹೋಗಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲದವರೆಗೆ ಅವು ಯಾವ ಫಲವನ್ನೂ ಕೊಡಲಾರವು. ಇಂಥಾ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಮಲೆನಾಡು ಜನಗಳು ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತರಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಡವಾದರೆ ಕಷ್ಟವು ಮತ್ತಷ್ಟು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುವದೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬುತ್ತಾರೆ.

3. ಕಾರ್ಯಸಾಧಕವಾದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಿದುವರೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿದ್ದ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಷ್ಟವು ಯಾವುದೆಂದರೆ—ಈ ಬಾಬಿನಿಂದ ಭಾರಿ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯು (ವರ್ಷ ಬಂದಿಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 3½ ಲಕ್ಷ) ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಿಂದಿನ ಆದಾಯವ್ಯಯದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಭಾರಿ ಪೊಬಲಗನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವದೆಂದು ತೋರಿ ಇತ್ತು. ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಚ್ಗೆ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಜೀನ್ನಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಈಗಿನ ಆಯವ್ಯಯದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಮುಂಬಿನ ಆಪತ್ತಿಗಳನ್ನೂ (ನಾನಾ ಇಲಾಖೆಗಳ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಗಲೆ ಚುರುಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ತಿದ್ದುಪಟುಗಳು ಮೊದಲಾದ) ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆದಾಯವ್ಯಯಗಳನ್ನು ಭದ್ರವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಾದ ವಿರ್ವಾಹಗಳನ್ನೂ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಆದಾಯವ್ಯಯದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ವಿಶೇಷ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಹಾಳತದ ಎಲ್ಲಾ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನೂ ತಾವು ಈಗ ಸುಖವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬಹುದೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

4. ಆದುದರಿಂದ, 1907—1908ನೆ ಸರ್ಕಾರಿ ವರ್ಷ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಅಡಕೆಯ (ಸುಪಾರಿ) ಮೇಲಿನ ಹಾಳತವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗುವುದೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂದ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಬಾಗಾಯಿತು ಜಮೀನುಗಳ ಕಂದಾಯಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಸವಾಗಿರುವಷ್ಟು ಪೊಬಲಗನ್ನು ಮನ್ನಿಸುವ ಈ ನಿರ್ಣಯದಿಂದ ತೋಟಗಾರರಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಅಪರಿಮಿತವಾದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಡಕೆ ಸಾಗುವಳಿ, ಅಡಕೆ ಮರಕ್ಕೆ ತಗುಲಬಹುದಾದ ರೋಗಗಳು ಮೊದಲಾದ ಅಡಕೆ ತೋಟಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದು ಮೂಲಧನವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬಂದು ಚಿಕ್ಕ ವರಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ತೋಟಗಾರರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸದರಿ ವರಿಯನ್ನು ಪ್ರಕೃತದಲ್ಲಿ ಅಡಕೆತೋಟದ ಜರ್ಮಾಗಳ ಮೇಲಿನ ಕಂದಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಬಂದಾಣೆಯಂತೆ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿ ಅದರ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನು ಮೇಲ್ಕಂಡ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇಡಲಾಗುವುದು. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರುಗಳು ಸರ್ವೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬರೆದು ಈ ಹುಕುಮನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಅವಶ್ಯವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿ ಇದೆ.

5 ಹಾಳತದ ವಸೂಲಾತಿಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ತಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು 1907ನೆ ಜುಲೈ 1ನೆ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗುವುದು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರುಗಳು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗದುಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟವರಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಂದಿ ಜನಗಳಿಗೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಥವಾ ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು; ಆದರೆ ಯಾರು ಇತರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವರಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾರೆಯೊ ಅಥವಾ ಯಾರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಲಾರದೊ ಅಂಥವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರಿಗೆ ಹಕ್ಕಿರಬಹುದಾದ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಅಥವಾ ಇತರ ಪೆನ್ಷನ್ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಟ್ಯುಯಿಟಿ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸದಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

6. ಈಗ ಕಟ್ಟಿಗೆಗಳಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಕಟ್ಟುಡಗಳ ಮುಂದಿನ ಉಪಯೋಗದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮ್ಮಿಷನರುಗಳ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗುವುದು.

ಅಪ್ಪಣೆಯ ಮೇರೆಗೆ,
ಕೆ. ಎಸ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಐಯ್ಯರ್,
ಸರ್ಕಾರಿ ಜನರಲ್ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.

ಪರಿಶಿಷ್ಟ.

ಅಡಕೆ (ಸುಪಾರಿ) ಹಾಳತದ ಚರಿತ್ರಸಂಗ್ರಹ.

ಮೈಸೂರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಳ್ವಿಕೆಗೆ ಹೋದ 1831ನೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ದನಗಳು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು, ಹತ್ತಿ, ಮೆಣಸು ಮೊದಲಾದುವುಗಳು ಸೇರಿ ಸುಮಾರು 530 ವರ್ತಕರು ಸಾಯರು ಹಾಸಲೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಸುಂಕದ ಪಾವತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದವು

ಸಾಯರು ಸುಂಕಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕರಗುಪಡಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಹೊರಗೆ ರಫ್ತಾಗಲಿ ಸುಂಕವನ್ನು ತೆರುತ್ತಿದ್ದವು ಯಾವುದರ ಮೇಲೆ ಸುಂಕವು ವಸೂಲ್ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತೊ ಆ ಪದಾರ್ಥವು ಹೋಗಿ ಸೇರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸುಂಕವು ಸಾಯರು ಹಾಸಲಾಗಿ, ಅಥವಾ ಬಾರಾಮಾರ್ಗದ ಹಾಸಲಾಗಿ ಅಥವಾ ಭರ್ತಿ ಹಾಸಲಾಗಿ ವಸೂಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬಾರಾಮಾರ್ಗದ ಹಾಸಲು ಸುಮಾರು ಆರುವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ತೆಗೆದುಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಮತ್ತು ಸುಂಕಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಕಡೆಗೆ 1885ನೆ ವರ್ಷದಿಂದ ಆಡಕೆ ಬಂದು ಪದಾರ್ಥದ ಮೇಲೆಯೇ ಸಾಯರು ಹಾಸಲು ವಸೂಲಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. 1875ನೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿನವರೆಗೆ ಫಸಲಿನ ತರಕ್ತನುಗುಣವಾಗಿ 24 ತೊಲೆಯು 40 ಸೇರಿನ ಮಣ ಬಂದಕ್ಕೆ 6 ಆಣೆ ಲಾಗಾಯಿತು ರೂ. 1—4 ಆಣೆ ವರೆಗೆ ಸುಂಕವು ವಸೂಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಣ ಒಂದಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆಯಂತೆ ಏಕರೀತಿಯಾದ ದರದ ಸುಂಕವು ಗೊತ್ತುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈ ದರದ ಸುಂಕವೇ ಈಗಲೂ ವಸೂಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 1863-64ನೆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಾಯರಿಂದ 11 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗೆ ವಿಾರಿ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯಾಯಿತು. ಆದರೆ ವಸೂಲಾತಿಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ 1 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ವಿಾರಿ ಖರ್ಚಾಯಿತು. ಅನೇಕ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮೇಲಿನ ಸಾಯರು ಸುಂಕವನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದರಿಂದ ಸಾಯರು ಹುಟ್ಟುವಳಿಯು ಸುಮಾರು 3½ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಿತು. ಅದರ ವಸೂಲಾತಿಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ವರ್ಷ ಬಂದಕ್ಕೆ 11,676 ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ.

2. ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಡೂರು ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ಗಳ ಮಲೆನಾಡು ತಾಲ್ಲೂಕ್ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಕೆಯು ಪ್ಯೆರಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಾ ಸಾಯರು ಹುಟ್ಟುವಳಿಯು ಗಾಯುದ ಪಟೇಲನ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಳಗಿನ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರ ಮೂಲಕ ವಸೂಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಭಾರಿ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯು ವಸೂಲಾಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಕಡೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇದೆ. ಆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಸೇರದವರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ 5ರ ಲಾಗಾಯಿತು 15 ರೂಪಾಯಿನ ವರಗೆ ಸಂಬಳ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ.

3. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆವ ಆಡಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಭಾಗವು ಆಡಕೆ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಸ್ಥಳವಾದ ಬಳ್ಳಾರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕಡೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ರೈತನು ತನ್ನ ಫಸಲನ್ನು (ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ) ಬೀರೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬಟ್ಟೆ ವರ್ತಕನಿಗೆ ನೇಟಾಗಿ ಅಥವಾ ದಳ್ಳಾಳಿಯ ಮೂಲಕ ಮಾರುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರತಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಆಡಕೆಯನ್ನು ಸಾಗಿಸುವಾಗ ಸಾಯರು ಕಟ್ಟೆಗೆ ಅದನ್ನು ತೆಗದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅದು ತೂಕವಾಗಿ ಹಾಳತವು ವಸೂಲಾಗಿ ರಹದಾರಿ ಕೊಟ್ಟನಂತರ ರಹದಾರಿನಿಶಿ ಅದನ್ನು ಸಾಗಿಸಬಹುದು. ರೈತನು ತನ್ನ ಫಸಲನ್ನು ನೇಟಾಗಿ ವರ್ತಕನ ಬಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಮೊದಲು ಅವನೇ ಹಾಳತವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ದಳ್ಳಾಳಿಯು ಅವನಿಂದ ಖರೀದಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ದಳ್ಳಾಳಿಯೇ ಮೊದಲು ಹಾಳತವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ.

4. ಮೈಸೂರಿನ ಅಡಕೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಾಳತವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಸಂಸ್ಥಾನದೊಳಕ್ಕೆ ತಂದ ಅಡಕೆಯು ಸುಂಕಕ್ಕೆ ಬಳಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆನ್ಯದೇಶದ ಅಡಕೆಯು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ ಅದನ್ನು ಸನಿಾಪತವುವಾದ ಸಾಯರು ಕಟ್ಟೆಗೆ ತೆಗದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮಾಫಿ ರಹದಾರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತರುವಾಯ ಅಂಥಾ ರಹದಾರಿನಿಶಿ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಸಾಗಿಸಬಹುದು. ಅನ್ಯದೇಶದ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಹೀಗೆ ಸುಂಕದಿಂದ ವಿನಾಯಿಸಿರುವುದು ಸಹಜವಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಫಸಲನ್ನು ಮೈಸೂರು ಗಡಿಯ ಆಚೆಗೆ ಕಳ್ಳತನದಿಂದ ತೆಗದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ವಿಲೆವಾರಿ ಹುಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಅನ್ಯದೇಶದ ಫಸಲಿನೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನದೊಳಕ್ಕೆ ವಾಪಸು ತರುವುದಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಗಡಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಳ್ಳವ್ಯಾಪಾರವು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ನಂಬಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಕಳ್ಳವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಸಾಯರು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯು ಬಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ತಪ್ಪಿಸುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಿ ಇದೆ.

5. ಆದರೆ ಆಡಕೆ ಫಸಲಿನ ಕಟಾವಿಗೂ ಅದರ ವಿಲೆವಾರಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟು ತೋಟಗಾರರಿಗೆ ಮಾಡಿರುವ ನಿರ್ಬಂಧವೇ ಕಳ್ಳವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಡ್ಡಿಯ ವಿಸರ್ಜಾಡಾಗಿದೆ. ಕಟಾವಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂಜೆ ಸಾಯರು ನೌಕರರು ಪ್ರತಿ ತೋಟವನ್ನೂ ಅಜಮಾಯಿಷಿ ಮಾಡಿ ಆಗಬಹುದಾದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಅಂದಾಜುಮಾಡಿ ಪ್ರತಿ ತೋಟದ ಅಂದಾಜನ್ನೂ ಮುಂದಿನ ದಾಖಲೆಬುಕ್ಕಿಗೆ ಪಟೇಲನಿಂದ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಬಂದು ರಿಜಿಸ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಫಸಲನ್ನು ಕಟಾವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ತೋಟಗಾರನು ಸಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಪಟೇಲನಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಪಟೇಲನು ಬಂದು ರಹದಾರಿ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತಾನು ಬಂದು ಫಸಲನ್ನು ಅಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅದನ್ನು ತೋಟದಿಂದ ಸಾಗಿಸಕೂಡದೆಂದು ತೋಟಗಾರನನ್ನು ಆಗಲೆ ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ರಹದಾರಿಯ ಅಧಿಕಾರದ ಮೇಲೆ ಆಡಕೆಗೊನೆಗಳನ್ನು ಜಮಾಯಿಸಿ ಗೊನೆಯಿಂದ ಕಾಯುನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಆಗ ಪಟೇಲನಿಗೆ ವರ್ತಮಾನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವನು ತೋಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಆಡಕೆಕಾಯನ್ನು ಅಳೆದು ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಆಡಕೆ ತಯಾರಾಗಬಹುದೊ ಅದನ್ನು ಅಂದಾಜುಮಾಡಿ ಈ ತಪಶೀಲುಗಳನ್ನು ರಹದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದು ವಾರಾಟಕ್ಕೆ ಆಡಕೆಯನ್ನು ತಯಾರ್ಮಾಡಲು ತೋಟಗಾರನಿಗೆ ಒಪ್ಪಣಿಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಆಡಕೆಯು ತಯಾರಾದಾಗ ಪಟೇಲನೂ ಸಾಯರು ನೌಕರರೂ ಅದನ್ನು ಮತ್ತೊಂದಾವರ್ತಿ ತೂಕವಾಡಿ ನಿಜವಾಗಿ ಆದ ಬಟ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಅದನ್ನು ತೋಟಗಾರನಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿ ತೋಟಗಾರನ ಬಳಿದಾಲ್ಲೆಯೂ ಇರುವ ಆಡಕೆಯು ದಾಸ್ತಾನನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಒಂದು ರಿಜಿಸ್ಟರು ಪಟೇಲನ ಬಳೆಯಲ್ಲಿ ಇಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಮನೆಯು ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಮಾಫಿಯಾಗಿ ಬಿಡಲ್ಪಡುವ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಡಕೆ ಹೋಗಲಾಗಿ ರಿಜಿಸ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿರುವ ಆಡಕೆಯು ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ತೋಟಗಾರನು ಜವಾಬ್ದಾರನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಆಡಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾಗವಾದರೂ ಮಾರಲ್ಪಟ್ಟಿಗೆ ಮಾರಲ್ಪಟ್ಟಿ ಪ್ರಮಾಣವು ಪಟೇಲನ ಬಳೆ ಇರುವ ರಿಜಿಸ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ದಾಸ್ತಾನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅಜ

ವ್ಯಾಯಿಷ್ಟ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದು ರಿಜಿಸ್ಟರಿನ ಪ್ರಕಾರದ ನಿವ್ಯಳ ಕಿಲ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಹಾಗೆ ಬಿದ್ದ ಕಡಮೆಗೆ ತೋಟಗಾರನು ಜವಾಬ್ದಾರನಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತಾನೆ. ರೈತನ ಗ್ರಾಮದಿಂದ ಅಡಕೆಯು ಸಾಗಿಸಲ್ಪಡುವಾಗಲೆ ಸಾಯರು ಹಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಳಿತವು ವಸೂಲ್ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

6. ಫೀಲ್ಡ್ ಡ ಕೃಮದಿಂದ ರೈತನಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗುವುದಾಗಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಕೃಮವು ಸರ್ಕಾರಿ ಕೀಳ್ ನೌಕರರೂ, ಗ್ರಾಮದ ಪಟೇಲನೂ, ನಿರಂತವಾರವಾಗಿ ರೈತನ (1) ಕೊಯ್ಲಿನ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿಯೂ (2) ಗಿರಿಕಿಗಳ ಸಂಗಡ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿಯೂ, (3) ದಾಸ್ತಾನು ವಿಚಾರವಾಗಿಯೂ ಅನ್ಯವ ತಂಟೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೂ, ನಾನಾರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಅವರಿಗೆ ಅನೇಕ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಡಕೆಯ ಹಾಳಿತವು ಬೀಸರಗೊಳಿಸುವುದಾಗಿಯೂ, ಪೀಡಿಸುವುದಾಗಿಯೂ ಅತಿ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಅಥವಾ ದಂಡನೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವುದಾಗಿಯೂ ಇದೆಯೆಂದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಸರುಗಳಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ; ಸಾಯರು ಹಾಟ್ಟುನಳೆಯ ರೂಪವಾಗಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮೂರುವರೆ ಲಕ್ಷಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾದಷ್ಟು ಮೊಬಲಗು ನಿಜವಾಗಿ ರೈತರ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದಾಗಿ ಬಹಳ ಅನುಭವಶಾಲಿಗಳಾದ ಕೆಲವು ಅಧಿಸರುಗಳು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ.

7. ಈಗ, ಈ ಗುರುವಾಪ ಭಾಂವು ಯಾರ ಮೇಲೆ ಬೀಳತ್ತದೆಯೊ ಅಂದು ಜನಗಳು ಅದನ್ನು ತಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಬಲಹೀನರಾಗಿರುವುದಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ; ನಿರ್ಣಯಿಸಲು ಅರ್ಹರಾಗಿರುವವರು ಈ ಅಡಕೆ ತೋಟಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಭಾರಿ ಕಂದಾಯ ಬಿದ್ದಿರುವುದಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ 15 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿನ ಪರಮಾಪಧಿಯ ಕಂದಾಯದ ದರವು ಎಕರೆ ಬಂದಕ್ಕೆ 28 ರೂಪಾಯಿನಷ್ಟು ಭಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಸಾಯಿಸಿದ ಎಕರೆ ಬಂದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ 13 ರೂಪಾಯಿ ಕಂದಾಯ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ಕೆಲವು ದಶಕಗಳಿಗೆ ಈ ತೋಟಗಳಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಅತಿ ಅಧಿಕವಾದ ಕಂದಾಯದಿಂದಲೂ ಅಥವಾ ಅದಿಲ್ಲದೆಯೂ ಬಹಳ ಮಂದಿ ಮಲೆನಾಡಿನ ತೋಟಗಾರರು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಾವುಕಾರರ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಫಲಗಳು ಇಳಿದುಹೋಗುವುದರಿಂದಲೂ, ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೆ ತಗುಲಿ ಪೈರನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವ ಕೊಳೆ ರೋಗದಿಂದಲೂ, ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಮಳೆ ಸಾಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ ತೋಟಗಾರರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿದಾರೆ. ಸಾಧಾರಣವಾದ ತರೀ ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನ್ಗಳ ಒಡೆಯನಿಗೆ ಬಂದು ಸಲದ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೊಂಚಕಾಲದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಷ್ಟವಾದರೂ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಬಳ್ಳಿ ಮಳೆಯಾದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ಅಡಕೆ ತೋಟಗಾರನಿಗೆ ಬಂದು ವರ್ಷದ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯಿಂದುಂಟಾಗುವ ನಷ್ಟವು ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವುದು. ಪಿತ್ತಕೆಂಪ್ಡಳೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಿಂದಲೂ, ವಿಶೇಷ ಖರ್ಚಿನಿಂದಲೂ, ಮೂರು ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಯಾವ ಪ್ರತಿಫಲವೂ ಇಲ್ಲದೆಯೂ ಎಬ್ಬಿಸಿದ್ದ ಮರಗಳು ಬಂದು ವರ್ಷ ಮಳೆಯಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಯುತ್ತವೆ. ಅಥವಾ ಮೂರನೆ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟುಮಳೆ ಬಿದ್ದರೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸತ್ವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ವಿಶೇಷ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸುಮಾರು ಅಡಕೆ ತೋಟಗಳು ತಿರಿಗಿ ನೆಟ್ಟಗಾಗದಷ್ಟು ಹಾನಿಯು ಉಂಟಾಯಿತೆಂದು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಪರಿಯಾದ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳಿಂದ ಕಳೆದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕೆ ತೋಟಗಳು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ; ಮಲೆನಾಡಿನ ತೋಟಗಾರರು ಯಾವುದಾ ರೂ ಬಂದು ವಿಧವಾದ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಅಡಕೆಯ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಬಲ್ಲ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಸರುಗಳೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ.

8. ಅಗ್ಗಾಗ್ಗೆ ಸಹಾಯದ ನಾನಾ ವಿಧ್ವಾಟುಗಳು ಸೂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. 1891ರಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ದಿವಾನರಾದ ಮಿ|| ಸ್ಟಾಥವರಾಯರು ತೋಟಗಾರರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ, ತೋಟದ ಕಂದಾಯವು ಯಾರಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಎಂಬುವುದನ್ನೂ, ಸಾಯರು ಸುಂಕವನ್ನೂ, ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇತರ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ರಿಪೋರ್ಟು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು. ಅವರು ತರ್ತೀಲ್ಲುವಾರು ರಿಪೋರ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ (1) ತೋಟದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು (2) ಸಾಯರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು ಅಥವಾ ಅದರ ದರವನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಸರ್. ಶೇಷಾದ್ರಿಅಯ್ಯರವರು ತೋಟದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಸಾಧಾರಣವಾದ ತರೀ ಕಂದಾಯದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಾಯರು ಸುಂಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದೂ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಬಂದು ಮೂರಗಂದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದೂ ಆಲೋಚನೆ ಬಂದಕ್ಕೆ ವಿಕಲ್ಪವಾದ (ಬಂದಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಎಂಬ) ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಬಹಳ ಜರ್ಜ ನಡೆದ ತರುವಾಯ ಸಾಯರು ಸುಂಕದ ತಂಟೆಗೆ ತಹಶೀಲ್ದಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯವು ಅತಿ ಭಾರವಾಗಿ ಬಿದ್ದಿತ್ತೋ ಅಂಥ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ತೋಟದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಮೂರರಲ್ಲಿ ಬಂದಾ ಭಾಗದಷ್ಟು ಇಳಿಸಿ ಅವಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿ ಸೊರಬ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸ್ಥಾಧಾರಣವಾದ ದರವನ್ನು ಎಕರೆ ಬಂದಕ್ಕೆ 15 ರೂಪಾಯಿಂದ 10 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಇಳಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು 1896ರಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

9. ಆದಾಗ್ಯೂ ತೋಟದ ಕಂದಾಯದ ಬಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮನ್ನಿಸುವುದರಿಂದ ರೈತನಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಸಹಾಯವು ಆಗತ್ಯವಾಗಿತ್ತೊ ಅಷ್ಟು ಸಹಾಯವೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಉಂಟಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡುಬಂತು. ಅಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ಆದಾಯ ವ್ಯಯದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಜೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ೨೬ ಲಕ್ಷ ವರ್ಷಾನವನ್ನು ಕೂಡುವ ಬಾಬನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಡದೆ ಹೋದುದೇ ಸಾಯರು ಸುಂಕದ ತಂಟೆಗೆ ಹೋಗಕೂಡದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ಆಯವ್ಯಯಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದಾಗ ಸಾಯರು ಸುಂಕವನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಅಥವಾ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಂದು ಭಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ತಿರಿಗಿ ಸಲಹೆಗಳು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟುವು. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸರ್. ಪಿ. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರು ಸಾಯರು ಹುಟ್ಟುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರರಲ್ಲಿ ಬಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ಉಳಿದುದನ್ನು ಎಕರೆಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತೆಂದು ವರಿಹಾಕಿ ವಸೂಲ್ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಆದರೆ ರೈತನು ಈ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಏರ್ಪಾಡಿಗಿಂತ ಮಾತ್ರವ್ಯ ಕಟ್ಟಪಡ್ಡವಾಗಿರುವುದಾಗಿ ಬಹುಕಃ ಯೋಚಿಸಬಹುದೆಂದು ತೋರಿತು. ಯಾತಕ್ಕೆಂದರೆ ; ಅದಾಪ ವರ್ಷವು ಹಾಳತಪ್ಪಾಗಿ ನಿಜವಾಗಿ ಆದ ಫಸಲನ್ನು ನೋಡದೆ ಬಹುಕಃ ರೈತನು ತನ್ನ ಫಸಲಿಗೆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವ ಕ್ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ವಸೂಲ್ಮಾಡಲ್ಪಡುವುದು.

10. ಮುಂದೆ ಇನ್ನೂ ಕಡಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಕೊನೆಗೆ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಕ್ಕೂ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಹಾಳತವನ್ನು ಮುಂ ಬಂದಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆಯಿಂದ 8 ಆಣೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಳಿಸೋಣವು ಈಚೆಗೆ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿತ್ತು; ಆದರೆ ಇದು ಈಗಿನ ಕೆಡುಕನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಈಗ ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಡುವುದರಿಂದ ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಲಾಯಿತು. ಈಗ ಒಂದೇಸರ್ತಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಾಯರು ಸುಂಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿ ಇದೆ.

11. ಎಷ್ಟುದೂರ ಇದು ತೋಟಗಾರರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದೊ ಆ ಅಂಶವನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗೊಡ್ಡಾದ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಪ್ರಕಾರ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಖರ್ಚನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವ ಪ್ರತಿ ಖರ್ಚೂ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವವನಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಈ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಪ್ರತಿಯೊವುದಾದರೂ ಕಡಮೆಯು ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವವನಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಉಂಟಾಗುವ ಹಾಗೆ ಪದಾರ್ಥದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಗೌರವಾರ್ಹವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳ ಕೆಲವು ಆಫಿಸರುಗಳು ಹಾಳತವು ನಿಜವಾಗಿ ಫಸಲನ್ನು ಬೆಳೆಯುವವನಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆಯೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿವಾದವು ನಡೆಯಿತು; ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ಬಹಳವಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಇಂಥಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೀಗೆ ಸರಿಯೆಂದು ಹೇಳಲು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಪೂರಾ ಅವಕಾಶವಿದೆ, ಎಂಬ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಮನುಷ್ಯನೂ ತನಗೆ ಯಾವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೊ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತಾನೆಂಬ ಊಹೆಯೇ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಮಲೆನಾಡಿನ ರೈತನು ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದವನೂ ಮತ್ತು ಅನೇಕವೇಳೆ ಬಡವನೂ ಆಗಿದಾನೆ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದಳ್ಳಾಳಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ, ಈ ದಳ್ಳಾಳಿಯ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಹಾಳತವನ್ನೂ ಕೊಡಲಾರನು ಮತ್ತು ತನ್ನ ಫಸಲನ್ನೂ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲಾರನು. ಹಾಳತವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದರಿಂದ ಫಸಲನ್ನು ಬೆಳೆಯುವವನಿಗೆ ದಳ್ಳಾಳಿಯಮೇಲಿನ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಕಡಮೆಮಾಡುವದಲ್ಲದೆ ಅದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಗಣನೆಗೆ ಬರುವಷ್ಟು ಸಹಾಯವಾಗುವುದೆಂದು ನಂಬಲು ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿವೆ.

12. ಮೈಸೂರು ಅಡಕೆಯು ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವವುಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದುದೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಇತರ ದೇಶಗಳ ಅಡಕೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ದೇಶವಾರನೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಅಡಕೆಗೆ ಸಮಾನವಾದುದು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೆ ಇದರಮೇಲಿನ ಹಾಳತವನ್ನು ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವವನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಈ ರೀತಿಯನ್ನು ಮುನ್ನಿನುವುದರಿಂದ ಫಸಲನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡುವವನಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕೀಳು ತರದ ಅಡಕೆಗಳಿವೆ, ಈಗ ಅವುಗಳ ಮೇಲಿನ ಹಾಳತದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಅವುಗಳು ನಿಜವಾಗಿ ವಿಕ್ರಯವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. 1875ಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತರದ ಅಡಕೆಗಳಿಗೆ 6 ಆಣೆ, 12 ಆಣೆ ಮತ್ತು 1 ರೂಪಾಯಿ 4 ಆಣೆಯ ಸಾಯರು ದರಗಿದ್ದುವು. ಏಕರೀತಿಯಾದ 12 ಆಣೆ ದರವು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಕೀಳು ತರದ ಅಡಕೆಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಲಾಭಕರವಾಯಿತು. ಹಾಳತವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕೋಣದರಿಂದ ಕೀಳು ತರದ ಅಡಕೆಯ ಮೂಲಾಬವು ಒಂದೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ತನ್ಮೂಲಕ ಪುನಃ ಬೆಳೆದವನಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸಹಾಯವಾಗುವುದು.

13. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ, ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ 3½ ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅಡಕೆಯು ತೋಟಗಾರನ ಪಾಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದೊ ಅದನ್ನು ಹೇಳಲಸಾಧ್ಯವಾದರೂ ಅದು, ಜನಗಳನ್ನು ಪೀಡಿಸುವ ಮತ್ತು ನೀತಿಗೆಡಿಸುವ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನನ್ನು ದಳ್ಳಾಳಿಯ ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಇಡುವ, ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ನೇರುಗಿ ಆಗುವ ಹುಟ್ಟುವಳಿಗಿಂತ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾದ ಹಣದ ಭಾರವನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಮೇಲೆ ಹಾಕುವ ಈಗಿನ ಅನಿಷ್ಟವಾದ ಮತ್ತು ಕೆಡುಕಿನ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

14. ಸಾಯರು ಸುಂಕವನ್ನು ಹಾಕೋಣವು, ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಕೇಡುಗಳಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ, ಕಂದಾಯ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾದ ರೀತಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದೂ, ಮತ್ತು ಸಾಯರು ಸುಂಕವಿಲ್ಲದೆ ಭೂ ಜಮೀನ್ ಕಂದಾಯಕ್ಕಿಂತ ಸಾಯರು ಸುಂಕದೊಡನೆ ಬಂದು ಲಘುವಾದ ಜಮೀನ್ ಕಂದಾಯವು ರೈತರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾಗಿರುವುದೆಂದೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಊಹೆಯಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಸಾಯರು ಸುಂಕವು ಈ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನುಳ್ಳದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು; ಅದು ನಿಜವಾಗಿ ಆಗುವ ಫಸಲಿನಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪಡಿಸಲ್ಪಡುವ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಫಸಲಾಗದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರೈತನಿಗೆ ಭಾರವಾಗಿರಲಾರದು, ಮತ್ತು ಅದು ಕಳವಾಗದಂತೆ ಇರಲು ಕೆಲವು ರಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತದೆ, ಯಾಕೆಂದರೆ ಸಾಯರು ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಮೇರೆ ಬಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು, ತನ್ನ ಹೆಸರು ರಿಜಿಸ್ಟರುಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾದ ಹೊರತು ಅಡಕೆಯನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ವಿಲೆವಾರಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಯೋಜನಗಳಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದಾದರೂ ಈ ಪದ್ಧತಿಯು ಕೊರತೆಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ರೈತನಿಗೆ ಅಸಹ್ಯಕರವಾದ ಹೊರೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು; ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥಾನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಮತ್ತು ಆರ್ಜಿತವಾದ ಪಂಗಡದವರೆ ಹಚ್ಚಿದ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯಲ್ಲಿ 3½ ಲಕ್ಷವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಬೇಕಾದುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿ ಫಲವು ಉಂಟಾಗುವುದೆಂದು, ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬಿದೆ; ಅಂಥಾ ಸಂಪತ್ತು ಎಕರೆಗೆ 13 ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಬೀಳಬಹುದಾದ ತೆರಿಯು ರೈತನಿಗೆ ತಪ್ಪುವುದರಿಂದ ಉಂಟಾಗಬಹುದೆಂದು ಸುಖವಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು.